

VUOSIKOLMANNES- RAPORTTI

Puumalan kunnan toiminta ja talous 1.1.-
31.8.2019.

Sisällys

VUOSIKOLMANNESRAPORTTI TILANTEESTA 31.8.2019	2
KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	4
TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUMA 31.8.2019	11
HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALA	11
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	11
KUNNANVALTUUSTO	11
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	11
KUNNANHALLITUS.....	11
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	12
HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT	13
ELINVOIMAPALVELUT.....	13
HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMIALA	14
HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	14
OPETUSPALVELUT	15
VARHAISKASVATUS	16
NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT	16
AIKUISKOULUTUSPALVELUT.....	18
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	18
TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA	19
TEKNINEN LAUTAKUNTA	19
YHDYSKUNTAPALVELUT	19
PELASTUSPALVELUT	20
KIINTEISTÖPALVELUT	20
YMPÄRISTÖVALVONTA.....	21
KAAVOITUS- JA TONTTIPALVELUT	21
ASUMISPALVELUT	22
RUOKAHUOLTO JA PUHTAANAPITOPALVELUT	22
INVESTOINTIOSA	24

VUOSIKOLMANNESRAPORTTI TILANTEESTA 31.8.2019

Kevään osalta kuntakentän ja myös Puumalan osalta merkittävin tapahtuma oli valtakunnallisen maakunta- ja sote-uudistuksen kaatuminen. Jo pitkään eri muodoissa valmisteltu uudistus siirtyi siis jälleen. Uusi hallitus on tehnyt linjaukset, jonka mukaan sote-uudistusta jatkettaisiin edelleen ns. maakuntapohjalle. Valmistelun epävarmuutta on lisännyt selvästi maakunnan eri osissa olevat poikkeavat näkemykset: esimerkiksi Savonlinnan seudun sote-kuntayhtymä Sosteri on asettanut tavoitteeksi liittymisen Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin.

Puumalan kunnanvaltuusto hyväksyi helmikuussa kunnalle uuden elinvoimapolitiittisen ohjelman. Huhtikuussa kokoontunut valtuusto valitsi valtuustokauden loppuajaksi puheenjohtajakseen Unto Pasasen, I varapuheenjohtajaksi Erkki Luukkosen ja II varapuheenjohtajaksi Martti Laineen.

Kunnanvaltuusto on myös hyväksynyt Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän (Tuustaipale) purkusopimuksen. Kuntayhtymän käytännön toiminta palvelujen tuottajana on jo aiemmin päättynyt.

Kunnan taajamayleiskaavassa ja eri ohjelmissa jo vuosien ajan esillä olleen ns. Kanttorilanrannan valmisteltu maakauppa oli valtuustokäsittelyssä 29.4. Valtuusto päätti tuolloin äänin 6-15 hylätä esitetyn ostohinnan. Muotovirheen vuoksi valtuuston päätös myöhemmin kuitenkin kumottiin, mutta joka tapauksessa alueen kehittäminen edellyttäneen maankäytösopimuksen laatimista alueelle. Itse alueen asemakaavaluonnos asetettiin nähtäväksi syyskuun alussa. Myös toinen pitkään vireillä ollut kaavamuutos Sahanlahden-Kuoreksenniemen alueella on edennyt siten, että alueen kaavan päivittämisestä on laadittu maanomistajan kanssa kaavoitussopimus.

Kunnan asukasluvun kehitys on kuluvana vuonna ollut aiempia vuosia jyrkemmin negatiivinen. Muutoksina edellisiin vuosiin on nettomuutto ollut alkuvuonna selvästi negatiivinen. Erityisesti tulomuutto oli, varsinkin vuoden alkukuukausina, erittäin vähäistä. Luonnollinen väestökehitys on jatkunut tasaisen negatiivisena. Aiempien vuosien hyvän kehityksen pysähtymiseen on suhtauduttava vakavasti, joskin pienessä kunnassa vuosittainen vaihtelu on suurta. Myös v. 2018 runsas muuttovoitto on varmasti osaltaan luonut painetta rekyyli-ilmiölle. 30.9. julkistettu uusi väestöennuste oli puolestaan Puumalan kannalta edellistä ennustetta myönteisempi: Puumala oli ainoa Etelä-Savon kunta, jolla ennuste parani. Ennusteen toteutuminen edellyttää kuitenkin muuttovoiton jatkumista.

Kunnan toimintatuottojen kehitys on kokonaisuutena varsin samansuuntainen kuin vuotta aiemmin. Puunmyyntituottoja on kertynyt tosin n. 75 000 euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Itäosien kaavamuutosmaksuista kertyi kertaluonteista tuloa n. 30 000 euroa. Vuokratuotot ovat kasvaneet puolestaan yli 65 000 eurolla.

Henkilöstökulujen toteuma on lähes eurolleen sama kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Sote-palvelujen menokasvu on ollut kovaa, jopa 850 000 euroa. Tästä kuitenkin n. 250 000 euroa selittyy sillä, että vuonna 2018 on virheellisesti kirjattu elokuulle kuuluvia menoja vasta syyskuulle. Erikoissairaanhoidon menokasvu on noin 300 000 euroa ja loppuosa menokasvusta on perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen ennakkolaskutuksen kasvua, joka ei väistämättä realisoitu kokonaisuudessaan. ESSOTE:n oma arvio Puumalan v. 2019 kuntalaskutukseksi on 9,9 miljoonaa euroa, mikä alittaisi kunnan tähän tarkoitukseen varaaman budjetin noin 250 000 eurolla.

Muilta osin menotalous on kehittynyt varsin vakaasti edellisvuoteen ja budjetoituun nähden. Hyvinvointipalveluissa menot ovat kehittyneet lähes tarkkaan samaa vauhtia kuin v. 2018, teknisissä palveluissa menot ovat pienentyneet n. 120 000 eurolla. Tästä kuitenkin iso selittävä tekijä on

yksityistieavustukset (n. 75 000 euroa), jotka viime vuonna maksettiin heinäkuussa ja tänä vuonna syyskuussa. Myös palvelujen ostot ovat vähentyneet.

Kaiken kaikkiaan toimintakate oli noin 760 000 euroa heikompi kuin vuotta aiemmin, sisältäen yllä mainitut virhekirjaukset.

Verotulojen tilitykset ovat tarkastelujakson loppukuukausina pienentyneet johtuen veronpalautuksien siirtymisestä loppukesään. Tästä johtuen kunnan verotulotilitysten painopiste on aiempaa voimakkaammin viimeisessä vuosikolmanneksessa: noin 45 % Puumalan koko vuoden verokertymästä tilitetään viimeisen neljän kuukauden aikana. Verotulojen ennakoitaan kasvavan siten, että toteuma tulisi olemaan noin 300 000 euroa viime vuotta suurempi.

Alun perin valtionosuuksien toteutumisarvio oli hieman budjetoitua positiivisempi. Maan hallitus on kuitenkin budjettiriihessään sopinut, että noin 250 miljoonaa euroa vuodelle 2020 alun perin kaavailtuja valtionosuuksia maksetaan kunnille jo v. 2019 aikana, ja tämä tulee kasvattamaan kunnan valtionosuuskertymää aiemmasta toteumasta loppuvuoden aikana siten, että valtionosuudet tulevat toteutumaan noin 170 000 euroa budjetoitua korkeampina, joskin silti noin 140 000 euroa vuotta 2018 pienempinä. Näin ollen voidaan arvioida, että kunnan verotulot ja valtionosuudet tulevat tänä vuonna kasvamaan yhteensä noin 150 000 eurolla.

Vuosikate oli elokuun lopussa varsin tarkkaan plusmiinus nollassa ja tarkastelujakson tulos noin 430 000 euroa alijäämäinen. Huomioiden verotilityksen jaksotuksen voidaan arvioida, että kunnan taloudellinen tulos tulee tänä vuonna heikentymään v. 2018 tilanteesta selvästi johtuen runsaasti kasvaneista sote-menoista, mutta pysymään silti selvästi positiivisena.

Investoinneista oli toteutunut 30.8. mennessä noin 20 % budjetoidusta. Alhainen toteuma johtuu isoimpien investointien valmistumisen painottumisesta loppuvuoteen sekä Kanttorilanrannan maa-kaupan toteutumatta jäämisestä.

Kunnan rahastosijoitukset olivat 31.8.2019 noin 30 000 euroa hankinta-arvoa ja n. 50 000 euroa tasearvoa korkeammalla tasolla. Arvonnousu voidaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti tehdä enintään hankintahintaan, mutta tätä ei ole vielä vuosikolmannesraportissa tehty.

Tarkastelujaksolle osui Puumalan kannalta myös yksi poikkeuksellinen tapahtuma: juhannuspäivänä Puumalan satamatorille kokoontui jopa 3000 ihmistä juhlimaan Suomen keväällä voittamaa miesten jääkiekon MM-kultaa ja päävalmentaja Jukka Jalosta, joka kuuluu kuntamme loma-asukkaisiin. Puumalan kunta muisti mestarivalmentajaa norppapatsaalla ja 10 vuoden pelioikeudella Puumala golfiin.

KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Visiomme

Saaristokunta Puumala 2025 on **uuden työn ja rohkeiden ratkaisujen** kunta, joka on hyvinvoivien ihmisten koti Saimaalla

Arvomme

Asiakslähtöisyys
Avoimuus
Positiivisuus
Tasa-arvoisuus
Yhteistyökykyisyys

Kuntastrategian mittarit

Saimaa	Tavoitetaso vuodelle 2019	Toteuma 8/2019
Vierasvenesataman kävijämäärä (yöpymiset)	1750	1628
Pistohiekka: investorin löytäminen	Konseptisuunnittelu ja investorin löytäminen	Konseptisuunnitelma valmistunut. Investorin etsintää on toteutettu, mutta vielä tuloksetta.
Geopark-kohteiden tunnettavuutta tukevien toimenpiteiden lukumäärä	Opastuksien jatkaminen, Saimaa Geopark -statuksen saaminen, esite- ja markkinointimateriaalin toteuttaminen	Saimaa Geopark-statusta ei vielä saatu, vaan hankkeelle näytettiin ns. keltaista valoa. Opastuksia on valmistunut eri kohteisiin.
Yöpymismäärät matkailuyrityksissä	Positiivinen kehitys	Kesäkuun lopussa kehitys oli negatiivinen: yöpymismäärät olivat laskeneet 4,9 %. Käyttöaste oli kuitenkin lähes ennallaan.

Yrittäjyys	Tavoitetaso vuodelle 2019	Toteuma 8/2019
Yksityisten työpaikkojen lukumäärä	Positiivinen kehitys	Tilastointi päättyy tällä hetkellä vuoteen 2016. Yksityisten työpaikkojen määrä on vähentynyt, mutta pysynyt suhteellisesti ennallaan noin 75 prosentissa.
Työttömyysaste	Alle 9 %	12 kuukauden liukuva keskiarvo 9,1 (8/2019)
Kunnan kiinteistöissä olevien etätyötilojen käyttäjämäärä / v	Käyttöasteen nostaminen	Koulukartanon osalta täyttöaste on noussut keuhkokuumeen sataan. Kunnantalon etätyöpisteet ovat olleet vähäisessä ja tilapäisessä käytössä.
Syväväylää tai meriyhteyttä hyödyntävien yritysten lukumäärä	1-2 uutta yrittäjää, esim. veneilyyn liittyvä liiketoiminta	Vuonna 2019 on Puumalassa käynnistynyt mm. norpparisteilytoiminta.
Aloittaneiden yritysten lukumäärä / vuosi	15	31.8. tilanne 7 perustettua yritystä.
Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten nettomuutos / vuosi	7	Muutos positiivinen 10 yritystä (v. 2018)

Lapsiperheet	Tavoitetaso vuodelle 2019	Toteuma 8/2019
Tyytyväisyys lapsiperheiden palveluihin	Perheneuvverkosto toimii ja palvelut ovat sujuvia. Jokaisella sektorilla riittävät resurssit.	Perheneuvverkosto aloitti toimintansa helmikuussa. Kunnan verkkosivuilla on osio "Lasten, nuorten ja perheiden palvelut", josta löytyvät Puumalan kunnassa tarjolla olevat lasten, nuorten ja perheiden palvelut yhteystietoineen, perheneuvverkoston jäsenet yhteystietoineen sekä sähköinen yhteydenottolomake, joka välittyy palvelujohtajan sähköpostiin. Yhteydenottoihin on reagoitu kolmen arkipäivän sisällä ja asiat hoidettu. Maaliskuusta lähtien resurssit ovat olleet riittävät sosiaalitoimen saatua henkilöstöjärjestelyt kuntoon.
	Perheet hyvin tyytyväisiä palveluihin.	Lapsiperheiltä tulee sekä suullista että kirjallista palautetta. Palautteet ovat pääsääntöisesti positiivisia, mutta jonkin verran tulee myös hyvää rakentavaa palautetta, jonka pohjalta palveluja kehitetään. Varsinaista tyytyväisysmittaria ei ole vielä kehitetty.
Lasten, nuorten ja perheiden osallistumista tukevien toimenpiteiden määrä (esim. tilaisuudet, kyselyt)	Kaikissa lasten, nuorten ja perheiden palveluissa heidät osallistetaan jokapäiväisessä toiminnassa. Perhefoorumin toteuttaminen.	Lapsia, nuoria ja perheitä kuullaan ja heidän näkemykset otetaan huomioon kaikkea heille suunnattua toimintaa suunniteltaessa, kehitettäessä ja arvioitaessa. Perhefoorumi toteutetaan perheviikolla (vko 45), 6.11.2019.

Toisen asteen opintojen keskeyttäneiden lukumäärä / vuosi	0	31.8.2019 mennessä opintonsa keskeyttäneitä 0.
Toisen asteen opintojen keskeyttäneiden kiinnityminen tarvitsemiinsa palveluihin.	Jokaiselle keskeyttäneelle on tarjota tukea ja ohjausta.	Etsivä nuorisotyöntekijä tarjoaa tukea ja ohjausta kaikille sitä vastaanottaville nuorille.
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat nuoret	Alle koko maan keskiarvon.	Puumala 5,0 %, Etelä-Savo 6,5 %, koko maa 8,1 % (2017)
	Jokaiselle koulutuksen ulkopuolelle jääneelle on tarjota tukea ja ohjausta.	Etsivä nuorisotyöntekijä tarjoaa tukea ja ohjausta kaikille sitä vastaanottaville nuorille.
Perusopetuksen laatu	Laatukriteerien työstäminen ja niiden toteutumisen arviointi.	Työstämistä ei ole vielä aloitettu.
Yrittäjyyskasvatusta tukevat toimenpiteet yhtenäiskoululla	Yrittäjyyskasvatuksen OPS tehdään lukuvuoden 2019-2020 aikana	Yrittäjyyskasvatuksen opetussuunnitelma on työn alla, käytössä lukuvuonna 2020-2021.

Hyvinvointi	Tavoitetaso vuodelle 2019	Toteuma 8/2019
Sairastavuusindeksi (ikävakioitu)	Laskeva	Kelan indeksi: Viimeisin tieto vuodelta 2017 (118,6), laskenut lähes joka vuosi
Kotona itsenäisesti asuvat yli 75-vuotiaat	Yhä useampi ikäihminen asuu itsenäisesti ja saa tarvitsemansa tuen.	V. 2017 osuus oli 92,4 %. Osuus on pysynyt tällä tasolla jo pitkään ja on korkeampi kuin Etelä-Savossa keskimäärin
Kuntalaisia ja monipaikkaisia ihmisiä osallistavien toimenpiteiden lkm	Palvelujen yhteiskehittäminen tilaisuuksien, kyselyiden avulla sekä osallistavan budjetoinnin avulla.	Kesällä toteutettu asumiskysely, hyvinvointilautakunta päätti osallistuvan budjetin määrärahoista esitysten mukaan. Erityisesti näkynyt UNICEFin lapsiystävällinen kunta -työ
Ennaltaehkäisevien ja tukevien toimien käyttö kiusaamistapauksissa	Riittävä resurssi ennaltaehkäiseviin toimiin. Jokainen kiusaamistapaus selvitetään ja asianomaisia tuetaan.	
Asiakastyytyväisyys	Kuntalaispalautteen systemaattinen läpikäynti ja nopea reagointi reklamaatioihin	

Laatuasuminen	Tavoitetaso vuodelle 2019	Toteuma 8/2019
Sähköisten lupahakemusten lukumäärä	75 % luvista haetaan sähköisesti	Sähköisten lupien osuus 78 % (9/2019)
Kunnan myymät tontit / v	Myytyjä tontteja vähintään kaksi. Tonttimarkkinoinnin aloittaminen Huutokaupat.comin kanssa.	Kaksi tonttia myyty, huutokaupamarkkinointia aloitettu mutta kauppvoja ei syntynyt.
Myönnetyt uudet rakennusluvut vakituisille asunnoille / vuosi	Kolme uutta omakotitaloa. Lisäksi käyttötarkoituksen muutoksia loma-asunnoista omakotitaloksi kolme	Tarkastelujaksolla yksi uusi lupa, kolme muutosta luvitettu
Myönnetyt uudet rakennusluvut vapaa-ajan asunnoille / vuosi	15	Syyskuun loppuun mennessä myönnetty 12 uutta lupaa.
Toteutetut muutostyöt esteettömyys huomioon	Vähintään yksi huoneisto peruskorjataan	Toteutettu

PUUMALAN KUNTA
TULOSLASKELMA
 ULKOINEN

	Talousar- vio 2019	Toteutuma 31.8.2019	Alle/yli	Käyttö %	Toteuma 31.8.2018
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 107 140	727 879,53	-379 260,47	65,74	855 583,59
Maksutuotot	225 300	145 707,06	-79 592,94	64,67	128 365,98
Tuet ja avustukset	184 994	177 561,69	-7 432,31	95,98	145 383,87
Muut toimintatuotot	1 045 470	689 057,17	-356 412,83	65,91	636 570,93
Toimintatuotot	2 562 904	1 740 205,45	-822 698,55	67,90	1 765 904,37
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 363 329	-2 809 761,32	1 553 567,68	64,39	-2 808 896,67
Asiakaspalvelujen ostot	-10 827 290	-7 478 870,76	3 348 419,24	69,07	-6 633 015,44
Muiden palvelujen ostot	-1 875 590	-1 167 826,87	707 763,13	62,26	-1 204 590,74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 090 810	-698 953,92	391 856,08	64,08	-679 316,99
Avustukset	-359 600	-147 190,44	212 409,56	40,93	-214 010,01
Muut toimintakulut	-192 010	-132 684,78	59 325,22	69,10	-133 562,47
Toimintakulut	-18 708 629	-12 435 288,09	6 273 340,91	66,47	-11 673 392,32
TOIMINTAKATE					
TOIMINTAKATE	-16 145 725	-10 695 082,64	5 450 642,36	66,24	-9 907 487,95
Verotulot	8 810 000	5 312 670,22	-3 497 329,78	60,30	5 390 194,12
Valtionosuudet	7 946 000	5 347 724,00	-2 598 276,00	67,30	5 504 591,00
Rahoitustuotot					
Korkotuotot	12 000	3 792,70	-8 207,30	31,61	4 444,43
Muut rahoitustuotot	30 850	59 250,58	28 400,58	192,06	38 661,35
Rahoituskulut					
Korkokulut	-35 000	-11 693,52	23 306,48	33,41	-18 587,40
Muut rahoituskulut	-3 750	-2 519,46	1 230,54	67,19	-2 276,25
Rahoitustuotot ja -kulut	4 100	48 830,30	44 730,30	1190,98	22 242,13
Rahoitus netto	16 760 100	10 709 224,52	-6 050 875,48	63,90	10 917 027,25
VUOSIKATE					
VUOSIKATE	614 375	14 141,88	-600 233,12	2,30	1 009 539,30
Poistot ja arvonalentumiset					-
Suunnitelman muk. poistot	-590 715	-446 954,47	143 760,53	75,66	-413 540,45
Arvonalentumiset					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
TILIKAUDEN TULOS	23 660	-432 812,59	-456 472,59	1829,30	595 998,85
Poistoeron lis.(-)väh.(+)					
Varausten lis.(-)väh.(+)					
Rahastojen lis.(-)väh.(+)					
Tilikauden yli- alijäämä	23 660	-432 812,59	-456 472,59	1829,30	595 998,85

PUUMALAN KUNTA			
RAHOITUSLASKELMA			
	TP 31.12.2018	TA 2019	Tot. 31.8.2019
<u>Toiminnan rahavirta</u>	2 335 715	614 375	11 391
Vuosikate	2 335 715	614 375	14 142
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät		0	-2 751
<u>Investointien rahavirta</u>	-613 887	-1 067 000	-105 775
Investointimenot	-649 887	-930 000	-191 775
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36 000	45 000	
Pys.vast.hyöd.luovutustulot			86 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 721 828	-270 625	-94 384
<u>Rahoituksen rahavirta</u>	-		
Antolainauksen muutokset			
Antolainojen vähennys			
Antolainojen lisäys			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-540 000	-475 000	-387 500
Pitkäaik. lainojen lisäys			
Lyhytaik.lainojen muutos			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-628		-1 837
Vaihto-omaisuuden muutos	-297		1 185
Saamisten muutos	615 114		176 682
Korottomien velkojen muutos	-107 682		55 246
Rahoituksen rahavirta	-33 493	-475 000	-156 224
Rahavarojen muutos	1 688 335	-745 625	-250 609

Rahavarat	4 984 880	4 734 272
Rahavarat 1.1.	3 296 545	4 984 881
	1 688 335	-250 609

Verotulokertymät (1 000 euroa)

	1.1.-31.8.2019	1.1. -31.8.2018	Lisäys +/ Vähennys -	Muu- tos%
Kunnallisvero	4 151	4 308	-157	-3,6
Yhteisövero	1 099	1 018	81	8,0
Kiinteistövero	63	64	-1	-1,6
Yhteensä	5 313	5 390	-77	-1,4

YHTEENVETO SAADUISTA VEROTULOISTA
(1000 EUR)

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Toteu- tuma 31.8.2019	Tot. %
ANSIOTULOVEROT	5 724	5 888	5 750	4 151	72,19
YHTEISÖVEROT	1 470	1 428	1 350	1 099	81,41
KIINTEISTÖVEROT	1 726	1 720	1 710	63	3,68
VEROTULOT YHTEENSÄ	8 920	9 036	8 810	5 313	60,31

TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUMA 31.8.2019

HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma: Vuonna 2019 toimitetaan eduskunta-, europarlamentti- ja maakuntavaalit.

Toiminnan ja talouden toteuma: Maakuntavaaleja ei toteutettu. Toimintamenot alittuvat noin 10 000 eurolla budjetoituun nähden.

KUNNANVALTUUSTO

Palvelusuunnitelma: Kunnanvaltuusto käyttää kuntalain mukaisesti kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuustossa on 21 jäsentä, joista yksi toimii puheenjohtajana ja kaksi varapuheenjohtajina. Puheenjohtajisto valitaan kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Toiminnan ja talouden toteuma: Valtuusto on kokoontunut tarkastelujaksolla kolme kertaa. Yksi valtuuston päätös (maan hankinta Puumalan seurakunnalta) jouduttiin kumoamaan virheellisenä syntyneenä. Toimintamenot ovat kasvaneet, johtuen erityisesti osallistumisesta Uuden sukupolven organisaatiot -koulutukseen.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma: Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kunnan toimintaa ja johtaa hallinnon ja talouden tarkastusta. Toimikausi on valtuustokausi.

Toiminnan ja talouden toteuma: Tarkastuslautakunta on kokoontunut 12 kertaa elokuun loppuun mennessä ja on kuullut kokouksissaan eri viran- ja toimenhaltijoita. Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen toteumat olivat 14,8 % alhaisempia arvioon verrattuna.

KUNNANHALLITUS

Palvelusuunnitelma: Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja käyttää kunnan puhevaltaa kuntalain mukaisesti. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnanhallitus johtaa myös elinkeinopolitiikkaa, työllistämistoimintaa, saaristoalueiden kehittämistä, maankäytön suunnittelua, maapolitiikkaa, arkistotoimea ja kuntayhteistyötä. Kunnanhallitus johtaa koko kuntakonsernin toimintaa. Kunnanhallitus toimii kunnan jäteviranomaisena. Toimikausi on vaalikausi.

Toiminnan ja talouden toteuma:

Kunnanhallitus on kokoontunut elokuuhun mennessä kahdeksan kertaa ja käsitellyt siihen mennessä 114 asiaa.

Kunnanhallituksen vastuualueen toimintamenot ja -tuotot ovat toteutuneet kutakuinkin edellisvuoden tapaan.

Henkilöstökulut ovat alentuneet, johtuen erityisesti työllistämistöiden vähentymisestä. Työmarkkinatuen kustannukset ovat sen sijaan maltillisesti kasvaneet, tuen saajien määrä on kuitenkin pysynyt edellisvuoden tasolla. Kunta on solminut sopimuksen ns. Kasvo-pilotin toteuttamisesta, jolla tavoitellaan työllistämistä edistävien palveluiden parantamista Etelä-Savossa.

Kunnanhallitus on alkuvuoden aikana päättänyt mm. Reitistö II-hankkeen toteuttamisesta, solminut kaavoitussopimuksen Kuoreksenniemen alueen asemakaavan päivittämisestä, osallistunut Saimaan vesiliikenteen kehittämishankkeeseen, päivittänyt kunnan sijoitussuunnitelman,

Kunnanvaltuuston v. 2018 hyväksymästä itäosien yleiskaavan muuttamisesta on tehty kaksi valitusta hallinto-oikeuteen. Kunnanhallitus on antanut valituksista lausunnon.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta järjestämisvastuu on Etelä-Savon sote-kuntayhtymällä, pois lukien ympäristöterveydenhuolto, jossa palveluista vastaa Sosteri. Vastuu palvelujen seurannasta, budjetoinnista ja ohjauksesta kuuluu kunnanhallitukselle. Kunnan tavoitteena on vaikuttaa ESSOTE:n toimintaan siten, että palvelujen saatavuus nykytasoisena jatkuu, uusia innovaatioita ja teknologiaa hyödynnetään myös paikallistasolla ja painopistettä viedään ennaltaehkäiseviin, matalan kynnyksen ja perustason palveluihin.

Essotella on viisi vastuualuetta: perhe- ja sosiaalipalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut, terveyspalvelut sekä kuntoutuspalvelut.

Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymä laskuttaa jäsenkuntiaan vuonna 2019 seuraavasti:

- 14 % kunnan asukasluvun mukaisesti
- 50 % aiheuttamisperiaatteella tilikauden toteutuneiden kulujen mukaisesti
- 36 % aiheuttamisperiaatteella laskettuna kolmen edellisen vuoden toteutuneiden kulujen mukaan

Erikoissairaanhoidon osalta kuntajako on erilainen ja sen osalta käytetään vuoden 2018 toteumaennustetta 88 prosenttia ja kapitaatiota 12 prosenttia.

Kuntien maksuosuudet laskutetaan kuukausittain kuntayhtymän valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvana ennakkomaksuna ja tilikauden päätyttyä suoritettavana tasuseränä. Tasuserä muodostuu toteutuneiden maksuosuuksien ja ennakkomaksujen välisestä erotuksesta.

Toiminnan ja talouden toteuma:

ESSOTE:n osalta toimintaa ovat Puumalassa varjostaneet edelleen jatkunut niukkuus lääkäreistä ja laajemmin tarkasteluna talouden huono ennustettavuus ja seuranta. ESSOTEn selvästi alimitoitettua talousarviota on jouduttu korjaamaan yli 20 miljoonalla eurolla. Puumalassa on lääkäripalveluja ollut vaihtelevasti tarjolla, joskin tilanteen voidaan arvioida parantuvan keväällä 2020.

Puumalan erikoissairaanhoidon kustannukset olivat elokuun lopulla n. 300 000 euroa edellisvuotta suuremmat ja hoitajaksojen määrä oli kasvanut 3,3 %. Myös avohoidossa käyntimäärät ovat kasvaneet. Kustannuskasvu on kova, mutta se toisaalta selittyy ainakin osin luontaisella vaihtelulla: esimerkiksi vuonna 2018 sekä avohoidon, vuodeosastohoidon että ostopalvelujen kustannukset vähenivät ja kokonaiskasvu jäi maltilliseksi roimasta psykiatrian tarpeen kasvusta huolimatta. Kuluneena vuonna kehitys on kääntynyt päinvastaiseksi, eli psykiatriaa lukuunottamatta palvelukustannukset ovat kasvaneet. Menokasvusta huolimatta kunnan talousarvion voidaan nykytiedon valossa riittävän ESSOTE:n menojen kasvuun, mikäli se ei voimistu runsaasti viimeisellä vuosikolmanneksella.

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Vastuualueen tehtävänä on tuottaa hallinto-, talous-, atk- ja henkilöstöhallinnon palvelut koko kunnan ja tarvittaessa myös kuntakonsernin ja yhteistoimintakuntien käyttöön. Lisäksi tehtäviin kuuluu muun muassa kunnan yleisasiakaspalvelu, arkistotoimen hoitaminen ja asiointipisteen ylläpito. Lisäksi hallinto- ja talouspalveluiden vastuulla on tietosuoja-asiat.

Toiminnan ja talouden toteuma: Toiminta on jatkunut pääpiirteissään ennallaan. Työterveyshuollon ja ICT-palvelujen kustannukset ovat kasvaneet, mutta muilta osin toimintamenot ovat kehittyneet maltillisesti ja talousarvion mukaisesti.

ELINVOIMAPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Elinvoimapalvelujen tehtävänä on edistää kunnan elinvoiman myönteistä kehitystä. Erityisesti vastuualueen toiminnassa korostuu vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen kunnan toiminnassa. Tämän toteuttamiseksi vastuualueen tulee harjoittaa menestyksellistä elinkeinopolitiikkaa, ja huolehtia mm. seuraavista tehtävistä: maaseudun elinvoiman edistäminen, yleisen viihtyvyyden lisääminen, seudullinen maaseutuhallinto (Mikkelin kaupunki) ja maatalousyrittäjien palveleminen, matkailupalvelut ja -markkinointi sekä yleinen kuntamarkkinointi. Elinvoimapalvelujen tehtävänä on palvella Puumalassa sijaitsevia yrityksiä ja yrityksen perustamista suunnittelevia sekä houkutella kuntaan investointeja, yrityksiä ja matkailijoita. Elinvoimapalvelujen tehtäviin kuuluu kunnan joukkoliikenneolojen kehittäminen.

Toiminnan ja talouden toteuma: Toimintamenot ja -tulot kehittyvät vuoden aikana epätasaisesti. Markkinointi, tapahtumat ja muu toiminta painottuu pitkälti toiselle vuosikolmannekselle.

Kunnan yrityspalvelujen osalta parannus on ollut vakituisen ja kokoaikaisen elinkeinokehittäjän rekrytointi.

Yhteyslauttaliikenne Puumalan saaristoreitillä jatkui myös tänä vuonna kesä-elokuussa ennätysviik-
kaana. Matkustajien määrä nousi yli 2 200:een Lautan maksutuotot ovat kehittyneet niin hyvin, että
kunnan nettokustannus näyttää jäävän enää noin 6000 euroon. Kokeilussa oli myös reitin laajenta-
minen Taipalsaaren Sarviniemeen.

HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMIALA

Hyvinvointipalvelujen toimintatulot näyttävät toteutuvan talousarviota paremmin. Toimintamenot näyttävät alittavan talousarvion n. 5 %:lla (164 000 €:lla).

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointilautakunta hallinnoi opetus-, varhaiskasvatus-, nuoriso-, liikunta-, aikuiskoulutus- sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluja, koordinoi näiden toimintaa ja ohjaa niitä. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on myös edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Toiminnan ja talouden toteuma: Hyvinvointilautakunta on kokoontunut 31.8.2019 mennessä 3 kertaa.

Keskeisimmät käsitellyt asiat ovat olleet sisäisen valvonnan raportti vuodelta 2018 ja sisäisen valvonnan suunnitelma vuodelle 2019, urheilijoiden palkitsemisohjeet, nuoriso- ja liikuntapalvelujen käyttömaksut 1.1.2019 lukien, Lappeenrannan Tanssiopiston yhteistyösopimuksen purkaminen ja tanssin perusopetuksen hankkiminen Etelä-Savon Tanssiopistolta, Puumalan kunnan kulttuuripalkinto 2019, osallistuva budjetointi 2019, hyvinvointipalvelujen toimintakertomus vuodelta 2018, Puumalan kunnan kulttuuripalkinnon kriteerit 2019 lukien, kansalaisaloite Puumalan kunnantalon edessä olevan aukion nimeämiseksi sekä sivistystoimen valmiussuunnitelma. Lisäksi hyvinvointilautakunta on seurannut joka kokouksessaan talousarvion toteumaa.

Hyvinvointilautakunnan toimintamenot näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti.

OPETUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Opetuspalvelut tarjoaa esiopetusta, perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä taiteen perusopetusta. Oppilaalle turvataan koko yleissivistävän koulutuksen ajan sellainen oppimisympäristö, joka tukee häntä perustietojen ja -taitojen sekä tiedonhankinnan ja soveltamisen oppimisessa. Oppilasta tuetaan hyvän opiskelumotivaation ja yhteistyötaitojen saavuttamisessa. Yleissivistävän koulutuksen aikana oppilas kasvaa ihmisenä ja oppii kunnioittamaan ympäristöä.

Toiminnan ja talouden toteuma: Kevään 2019 yhteishaussa kaikki päättöluokan oppilaat saivat jatko-opintopaikan. Kaikki 1.-luokkalaiset oppivat vuoden aikana lukemaan.

Opetuskäytössä oleva tietotekniikka on ahkeralla käytöllä, laitehankintoja joudutaan kuitenkin tekemään koko ajan teknologian kehittymisen myötä. Henkilökunnan täydennyskoulutukseen on edelleen panostettava. Kevätlukukaudella 2019 yksi opettaja toimi tutoropettajana kaksi tuntia viikossa ja toiminta jatkuu lukuvuonna 2019-2020. Tutor-opettaja auttoi muita opettajia mm. ohjelmoinnin ja näppäintaitojen harjoittelun opetuksessa, toimi samanaikaisopettajana luokissa ja piti sekä yhteisiä että yksilöllisiä opetustuokioita henkilökunnalle.

Oppilashuolto on pääsääntöisesti toteutunut lain mukaisesti, mutta Essoten järjestämien palveluiden saatavuudessa on edelleen ollut katkoja ja niiden jatkuvuudesta on huolta. Lukuvuoden 2018-2019 tavoitteita olivat oppilaan kohtaaminen ja kuuleminen sekä oppilashuollon palveluiden ”edunvalvonta”. Lapset puheeksi menetelmän -koulutus luokanopettajille toteutui, luokanohjaajatunnit järjestettiin säännöllisesti etukäteen kalenteriin merkattuina, etsivän nuorisotyöntekijän rooli toimi hyvin ja luokkahuoneesta ulos -tyyppinen oppiminen toi paljon luontevia kohtaamisia oppilaiden ja koulun aikuisten välille. Yhteys Essoten esimiestasoon saatiin luotua ja siitä on ollut selkeää hyötyä.

Koulun henkilökunta kävi aktiivisesti täydennyskoulutuksessa. Koko henkilökunnalle järjestettiin huhtikuussa toiminnallisen opetuksen koulutus. Henkilökunta osallistui myös vahvasti sivistystoimen kehittämisohjelman tekemiseen. Strategiatyöryhmässä käsitellyistä asioista keskusteltiin sekä etu- että jälkikäteen henkilökuntakokouksissa. Lukuvuoden 2019-2020 teema Saimaa valittiin myös strategian painopisteistä.

Uutta rahoitusta haettiin ja saatiin Opetushallitukselta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin (20 000 €) sekä koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin (17 000 €). Ensimmäinen kohdennettiin ryhmäjakoihin ja samanaikaisopetukseen, jälkimmäinen joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittämiseen ja sinne palkattavan osa-aikaisen koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen.

Esiopetuksen toimintakulut näyttävät ylittävän talousarvion n. 29 %:lla (n. 14 000 €:lla), mikä johtui budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista: esiopettajan palkkaa nostettiin 1.1.2019 ja myös kiinteistöön kohdistuvat palkkakulut ovat olleet ennakoitua korkeammat.

Perusopetuksen toimintatuotot näyttävät ylittävän talousarvion n. 34 %:lla (n. 16 000 €:lla), mikä johtuu hankerahoituksista. Perusopetuksen toimintakulut näyttävät alittavan talousarvion n. 5 %:lla (n. 97 000 €:lla).

Esiopetuksen toimintakate/oppilas näyttäisi olevan n. 6 780 € ja näyttäisi hieman ylittävän (n. 107 €/lla/opp.) asetetun tavoitteen. Oman perusopetuksen toimintakate/oppilas näyttäisi olevan n. 11 440 € ja näyttää alittavan tavoitteen (n. 3 900 €/lla/opp.).

Kokonaisuudessaan opetuspalvelujen toimintatuotot näyttävät ylittävän talousarvion n. 6 %:lla (n. 112 000 €/lla) ja toimintakulut alittavan talousarvion n. 3 %:lla (n. 54 000 €/lla).

VARHAISKASVATUS

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuspalveluja tarjoaa päiväkotit ja perhepäivähoitajat. Lapselle turvataan koko varhaiskasvatuksen ajan hänen kehitystasonsa mukainen kasvatus, opetus ja hoito. Lapsen kasvupolku suunnitellaan yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö on lapsilähtöinen.

Toiminnan ja talouden toteuma: Päiväkodin henkilöstö- ja tiimipalaverit pidettiin viikoittain. Kevään aikana pidettiin kolme työpöytä, joiden aiheina oli varhaiskasvatustoiminnan kehittäminen, henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen sekä näiden arviointi.

Kevätkaudella päiväkodissa oli 29 lasta, joista kolme lopetti paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Kolme yhtenäiskoulun lasta oli päiväkodissa ennen klo 7 tai klo 16.30 jälkeen. Kesällä koululaisia oli varhaiskasvatuksessa yhteensä kuusi. Varhaiskasvatuksessa aloitti kevään ja kesän aikana kolme uutta lasta. Kasvatushenkilöstöä oli 5,77.

Tavoitteet ja painopisteet kasvatuksen, opetuksen ja hoidon sekä varhaiskasvatushenkilöstön ja vanhempien välisen yhteistyön osalta toteutuivat erittäin hyvin. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutui tavoitteiden mukaisesti.

Työyhteisöä on kehitetty aktiivisesti, mutta vaatii edelleen kehittämistä. Työyhteisön hyvinvointia pidettiin yllä työterveyshuollon kanssa.

Vuoden teema ”Kotikylä tutuksi” toteutui toiminnassa hyvin.

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot näyttävät alittavan talousarvion n. 11 %:lla (1 400 €/lla). Toimintakulut näyttävät alittavan talousarvion n. 5 %:lla (n. 23 400 €/lla). Päiväkotit näyttävät alittavan tavoitteena olevan hoitopäivän hinnan, 100 €. Hoitopäivän hinta oli elokuun lopussa 88,05 €.

NUORISO- JA LIKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Nuorisopalvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten hyvinvointiin, harrastuksiin sekä omaehtoiseen toimintaan nuorisolain edellyttämällä tavalla yhdessä muiden paikallisten ja alueellisten nuorisovaltuustojen kanssa. Kaikessa toiminnassa korostuu lasten ja nuorten osallisuus nuorisovaltuuston toimissa nuorten asioiden virallisena esiintuojana ja kommentoijana. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille apua löytää ne palvelut, joita nuori tarvitsee päästäkseen elämässään eteenpäin.

Liikuntapalvelut järjestää monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana muut Puumalassa liikuntaa järjestävät paikalliset ja alueelliset tahot. Liikuntapalvelut tarjoaa myös taloudellista tukea puumalalaisille liikuntaa järjestäville yhdistyksille ja ryhmille.

Toiminnan ja talouden toteuma: Nuorisopalvelut järjestivät toimintaa lapsille ja nuorille suunnitelmien mukaisesti. Tärkeimmät palvelut olivat tammi-toukokuussa nuorisotalon avoimet ovet 7 lk -20 v. nuorille perjantai- ja lauantai-iltaisain sekä Minitalo tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin 3-6 luokkalaisille. Etenkin nuorten toiminnoissa on huomioitu heiltä tulevat omat ideat ja toiveet (esim. pelitapahtuma Arttulanit), jotka toteutetaan aina yhteistyössä nuorten kanssa.

Kerhotoiminnan yhteishanke on saanut aluehallintovirastolta erityisavustusta lasten ja nuorten harrastustoimintaan, jolla Minitalotoiminta, kerhotoiminta ja kesäkuun alussa järjestetty päiväleiri rahoitettiin. Heinäkuussa järjestetty Lasten Kesäviikko sai positiivista palautetta osallistujilta. Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti nuorten asioiden asiantuntijana sekä järjesti Nuorten Kemmat elokuussa. Nuorten retkiryhmä teki hakemuksen Erasmus + Youth in Action – mukaiseen nuorten kansainväliseen ryhmätapaamiseen saaden rahoituksen neljän maan yhteiseen ryhmätapaamiseen syksyllä 2019. Juvan, Rantasalmen ja Puumalan kuntien nuorisopalvelujen yhteinen Kesäauto – hanke toi kesätoimintaa puumalalaisille lapsille ja nuorille touko-elokuussa, noin 7 päivänä kuukaudessa. Kesäauto – hankkeen rahoituksesta 90 % vastasi aluehallintovirasto myöntämällä nuorisotoiminnan alueelliseen ja paikalliseen kehittämiseen tarkoitettua erityisavustuksen. Kesäauto-hankkeen hallinnoista vuonna 2019 vastasi Juvan kunta.

Etsivä nuorisotyö on osa nuorisopalvelujen tehtäväkenttää. Etsivää nuorisotyöntekijä on kokoaikainen työntekijä, toimintaan on saatu aluehallintoviraston erityisavustus. Etsivän nuorisotyön on tavoittanut tuen tarpeessa olevia puumalalaisia 15-29 -vuotiaita nuoria mahdollisimman varhain ja auttanut häntä tarvitsemansa tuen ja palvelujen piiriin. Etsivän nuorisotyön palvelu on aina nuorelle vapaaehtoista. Etsivä nuorisotyöntekijä on pienessä kunnassa ”Ohjaamo-palvelu”, joka neuvoo ja tarvittaessa konkreettisesti menee nuoren kanssa hänen tarvitsemien palvelujen luokse, joista kaikki eivät välttämättä ole tarjolla Puumalassa. Etsivän nuorisotyön tukena Puumalassa on paikallinen, hyvä monialainen verkosto.

Liikuntapalvelujen kolmevuotinen Kunnon Puumala – hanke päättyi 30.6.2019. Kunnon Puumala – hanke keskittyi vähän liikkuvien puumalalaisten aktivoimiseen sekä elintapaohjaukseen. Kunnon Puumala – hanke vastasi kaikista liikuntapalvelujen ohjatuista liikuntaryhmistä, joten hankkeen päättymisen jälkeen kesällä ei liikuntaryhmiä tai -tapahtumia järjestetty. Uimahalliretkiä Juvan Sampolaan järjestettiin kevään aikana neljä kertaa. Kuntalaisten osallisuutta liikuntapalveluihin edustava LIITO-työryhmä kokoontui tarvittaessa ja käyttäjäpalautetta kerättiin Kunnon Puumala – hankkeen osallistujilta sekä urheiluhalliin sijoitetulla palautelaatikolla. Liikuntapalvelujen kohdeavustuksia liikuntatoimintaa järjestäville tahoille myönnettiin 7 kertaa, yhteensä 2 704,50 €.

Kilpailu- ja kuntoliikuntatoimintaa toteutettiin yhdessä paikallisten urheiluseurojen kanssa tehtyjen yhteistoimintasopimusten mukaisesti. Näitä tapahtumia olivat laturetket, hiihtokilpailut sekä yleisurheilukilpailut. Uimakouluja kesällä 2019 ei järjestetty, koska uimaopetus toteutetaan syksyllä 2019 yhdessä koulun kanssa uimahallissa.

Toimintatulot näyttävät ylittävän talousarvion n. 70 %:lla (n. 38 000 €:lla), joka johtuu etsivän nuorisotyön ja kansainvälisen nuorisotyön rahoituksesta sekä hankeavustuksista. Toimintamenot näyttävät alittavan talousarvion n. 4 %:lla (n. 10 000 €:lla). Toimintakate näyttää alittavan talousarvion n. 29 %:lla (n. 48 000 €:lla) johtuen lähinnä tulojen ylityksestä.

AIKUISKOULUTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Puumalan kansalaisopisto järjestää alueen asukkaille vapaan sivistystyön koulutusta. Opiston laaja opetustarjonta tukee yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä. Opisto tarjoaa myös mahdollisuuksia musiikin perusopetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen sekä järjestää tarvittaessa maksupalvelukoulutusta. Opiskelu viedään lähelle ihmistä turvaamalla opiskelumahdollisuudet myös haja-asutusalueella. Opiskelu tapahtuu elinikäisen oppimisen sekä kestäväen kehityksen periaatteiden pohjalta.

Opisto toimii yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

Toiminnan ja talouden toteuma: Kansalaisopistossa on annettu kevään ja kevään aikana opetusta 1 918 tuntia. Tuntimäärä on kasvanut edelliseen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna maltillisesti, 29 tuntia. Ilmoittautuneiden määrä on 548, mukana on ilmoittautuneet 24.9. mennessä. Kurseille osallistuneita on ollut 1 809 henkeä joista 1 469 on naisia. Opetusta on annettu sekä kylillä että kirkonkylällä. Kesäopetus on koettu tarpeelliseksi liikunnan tai taideopetuksen puolella.

Toimintatulot ovat vähentyneet verrattuna vuoden 2018 vuosikolmannekseen n. 9 % mutta näyttävät ylittävän talousarvion n. 10 %:lla (n. 4 200 €:lla). Toimintamenot näyttävät alittavan talousarvion n. 13 %:lla (n. 36 000 €:lla). Toimintakate näyttää alittavan talousarvion n. 17 %:lla (n. 40 700 €:lla).

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kirjastolaitos edistää kuntalaisten ja kunnassa lomailevien mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä kansainvälistymiseen. Lisäksi kirjastolaitos edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöä ja niiden sivistyksellistä kehittymistä.

Kulttuuripalvelut edistävät ihmisten henkistä hyvinvointia. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia, näyttelyitä ja retkiä sekä edistää paikallisten harrastajien toimintaa ja verkostoitumista. Lisäksi kulttuuripalvelut vastaa Liehtalanniemen museotilan ja Salpalinja-bunkkerin toiminnasta sekä koordinoi höyrylaiva s/s Wennon toimintaa yhteistyössä Puumalan veneseuran kanssa. Kulttuuripalvelut tukee saumattomasti kunnan matkailupalveluita ja osallistuu kuntamarkkinointiin.

Toiminnan ja talouden toteuma: Kirjastolla on ollut elokuun loppuun mennessä 198 palvelupäivää ja omatoimiaukiolopäiviä 243.

Lainoja on ollut 13 719. Lainojen määrät näyttävät toteutuvan talousarviota paremmin. Toimintakate €/laina on 7,04, joka alittaa tavoitetason. Kirjoja on hankittu 650 kappaletta, joka on 294 kirjaa 1 000 asukasta kohden (OKM:n vähimmäistavoite/ vuosi on 350). Kirjasto osallistui kansalaisopiston Runokaraokeen, lasten kesäviikon tapahtumien toteuttamiseen ja Kirjakemmakoihin. Kirjaston näkyvyyttä parannettiin ylätorin muuntamon teippauksin.

Kulttuuripalvelut on järjestänyt kaikkiaan 46 tapahtumaa: oma poppoo -reissut, lasten kesäviikon tapahtumat, Kirjakemmakat, Saimaan kauneimmat sävelet, maanantain musiikkiristeilyt Wennolla, letkeät lauantait ja yksittäisiä tapahtumia.

Puumalan kulttuurikesän tapahtumista merkittävimpiä olivat Saimaan kauneimmat sävelet ja Kirjakemmakat, joissa vieraili yhteensä noin 1 100 kävijää. Liehtalanniemen museotila oli avoinna kesäkuun puolivälistä elokuun loppuun ja rekisteröityjä vieraita kirjattiin 1 700. Toukokuussa tilalle palkattiin pihatyöntekijä kuukaudeksi. Salpalinja-bunkkeri oli avoinna heinäkuun, jolloin korsuun oli mahdollista tutustua veloituksetta kesäoppaan johdolla. Bunkkerin kävijämäärä nousi edellisestä kesästä lähes 1 000 kävijään. Sataman päivittäiset Tavataan torilla -kesäjuonnot saivat hyvän vastaanoton ja niitä on tarkoitus jatkaa myös ensi vuonna. Heinäkuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Lasten kesäviikko yhdessä nuoriso- ja liikuntapalvelujen, kirjaston ja muiden toimijoiden kanssa. Monipuolinen lastenohjelmaviikko sai hyvää palautetta. Saimaan vanhojen laivojen regatta rantautui Puumalan satamaan 19.-21.7. ja keräsi yhteen 55 vanhaa alusta miehistöineen.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintatuotot näyttävät alittavan talousarvion n. 15 %:lla (n. 2 300 €:lla). Toimintakulut näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintakate näyttää hieman ylittävän talousarvion.

TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma: Kunnossapidon ja rakentamisen hallintotehtävät. Palvelutarjonnan pitäminen vähintäänkin nykytasolla kustannustehokkaasti ja asiakaspalvelun kannalta tarkoituksenmukaisilla toimitiloilla.

Toiminnan ja talouden toteuma: Toimintatuottojen toteuma on tässä vaiheessa marginaalinen, 500 euroa eli 4,1 % budjetoidusta, koska rakennuttajapalkkioita ei ole vielä kirjattu. Ne kirjataan vuoden lopussa. Toimintakuluja on nostanut hiukan ICT-palvelujen kohonneet kustannukset.

YHDYSKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Luoda tarkoitukseen sopiva, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja toimintaympäristö päämäärätietoisesti suunnitellen ja toimien. Palvelutason säilyttäminen hoito- ja kunnossapitoissa vähintään nykytasolla kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Satamapalvelut kootaan kunnan verkkosivuille yhdeksi selkeäksi teemaksi.

Toiminnan ja talouden toteuma: Toimintatuotot ovat toteutuneet 81,8-prosenttisesti. Tuottoihin sisältyvät alkuvuoteen jaksottuvat veneiden kausipaikkamaksut ja jätemaksut. Satamapalvelut on koottu kotisivuillemme palvelusuunnitelman mukaisesti yhdeksi selkeäksi teemaksi. Kotivenepaikoja on pystytty tarjoamaan kaikille pienen veneen omistajille, mutta suurten veneiden osalla kaikkia kysyjä ei ole pystytty palvelemaan.

Toimintakulujen jääminen elokuun lopussa alle viimevuotisen vauhdin ja budjetoidun tason selittyy yksityistieavustusten maksatuksen siirtymisestä syyskuun 2019 puolelle.

Elokuun loppuun mennessä valituksia talvikunnossapidosta tuli kolme. Kirjallisista jätemaksumuistutuksista on tehty kaksi maksun palautuspäätöstä.

PELASTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Pelastustoimen palveluja tuottaa Mikkelin kaupungin ylläpitämä Etelä-Savon pelastuslaitos, joka huolehtii 14 kunnan pelastustoimen tehtävistä. Pelastustoimen perustehtävänä on onnettomuusriskien hallinta pitäen sisällään onnettomuuksien todennäköisyyden vähentämisen sekä tapahtuneiden onnettomuuksien rajoittamiseen liittyvät tehtävät.

Toiminnan ja talouden toteuma: Etelä-Savon pelastuslaitos tuottaa pelastuspalvelut palvelutasopäätöksen mukaan. Vuoden 2014-2017 palvelutasopäätöstä on jatkettu vuosille 2018–2019.

Päätöksessä on selvitetty alueella esiintyvät uhat ja arvioitu niistä aiheutuvat riskit. Lisäksi on määriteltä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätöksessä on ollut suunnitelma palvelutason kehittämistä. Etelä-Savon pelastuslaitoksen talousarvio päätetään vuosittain Mikkelin kaupungin talouden ja toiminnan suunnitteluajataulun mukaisesti. Vuonna 2019 Etelä-Savon pelastustoimen käyttötalouden ja investointien Puumalan maksuosuus on 196 690 euroa.

Toimintatuottoja ei vuosikolmannesraportissa pelastuspalveluiden osalta näy, koska paloaseman vuokratuotto, samoin kuin kulupuoli eli ylläpidon kustannukset, kirjataan tästä vuodesta lähtien kiinteistöpalveluihin.

Toimintatuottojen toteumaprosentti oli elokuun lopussa täten 0 ja toimintakulut 52,7 %.

KIINTEISTÖPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Kiinteistöpalvelujen tehtävänä on ylläpitää yritystoiminnan (matkailu, teollisuus, liiketoiminta) käytössä olevia rakennuksia sekä kunnan omassa käytössä olevia rakennuksia ja tiloja (esim. kunnantalo, koulut, palveluasunnot). Tehtävänä on myös ylläpitää, vuokrata käypään

vuokra-arvoon sekä myydä aktiivisesti vuokrattavana olevia kiinteistöjä että omassa käytössä tarpeettomaksi tulevia rakennuksia.

Kunnalla on turvalliset ja terveet kiinteistöt ja niiden sisäilmaa seurataan toimintaohjelmamme mukaisesti. Vuokra-asuntojen remonttien yhteydessä otetaan huomioon esteettömyysnäkökulma.

Toiminnan ja talouden toteuma: Kunnantalon sisäilmakorjaukset valmistuivat kesällä 2019. Kunnan muihin kiinteistöihin on tehty pieniä korjauksia aina kun niihin on tullut tarvetta. Toimintatuotot ovat toteutuneet täsmälleen suunnitellusti (66,7 %) ja toimintakulut ovat ylittyneet yhden prosentin (67,7 %). Paloasema on lisätty uutena kohteena kiinteistöpalveluiden alle. Sen lämmityskustannukset ovat pudonneet vuonna 2018 tehtyjen lämmitysjärjestelmän muutosratkaisujen kautta alle puoleen. Essote on lopettanut toimintansa Tuomon Tuvassa ja tarkastelujaksolla on tapahtunut myös muita toimitilavaihdoksia Essoten taholta.

YMPÄRISTÖVALVONTA

Palvelusuunnitelma: Kunnassa tapahtuvan rakentamisen valvonta ja ohjaus sekä ympäristöasiat. Rakennusvalvontamaksuilla katetaan aiheutuvista menoista noin 60-80 %. Rakennusvalvonnassa on rakennustarkastajan lisäksi maankäyttötekniikan työpanoksesta 20 % sekä ympäristösihteerin työpanoksesta 20 % lähinnä rakennusten paikan ja korkeusaseman merkintätehtävissä. Olennaista on, että kunnan myöntämät poikkeamisluvat saavat lainvoiman ilman valitusmenettelyä.

Asiointiajat mitoitetaan asiakkaiden tarpeiden pohjalta. Joustavoitetaan käyttötarkoituksen muutoksia ja niihin liittyviä vaatimuksia.

Toiminnan ja talouden toteuma: Puumalan kuntaan saatiin uusi rakennustarkastaja kesäkuun 2019 loppupuolella. Elokuun lopussa erilaisia lupia oli myönnetty kolmisenkymmentä vähemmän kuin vuonna 2018, tosin lupia oli käsittelyä odottamassa suurin piirtein saman verran. Toimintatuotot ovat täten jäljessä vajaat 5 prosenttia. Käsittelyajat ovat hieman pidentyneet, mutta palvelusuunnitelman mukaisessa kuukauden käsittelyajassa on pysytty, mikäli hakija on toimittanut vaaditut asiakirjat. Vapaa-ajan asuntoja on muutettu vakituisiksi asunnoiksi poikkeamisluvilla kolme kappaletta.

KAAVOITUS- JA TONTTIPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Kaavoituksen päämääränä on viihtyisä ympäristö kestävän kehityksen periaatteet huomioivalla maankäytön suunnittelulla. Kaavoitukseen sisältyy mittaustoimi ja tonttien myynti, kunnan maa- ja metsätilojen ylläpito. Puumalan kunnan metsäsuunnitelma on valmistunut vuosille 2018-2027. Kaikkiaan kunnan omistama maa-alue on 905,5 hehtaaria, josta metsätalouden maita on 891,6 hehtaaria.

Tonttimarkkinointia terävöitetään tonttihuutokauppaa hyödyntäen. Päätetään kunnan metsäomaisuuden liittämistä FSC-sertifioinnin piiriin.

Toiminnan ja talouden toteuma: Toimintatuotot ovat elokuun lopussa 2,8 % alle tasaisen vauhdin, joka on 66,7 %. Toimintakulut olivat lähes 10 % alle tasaisen vauhdin. Osa vuoden 2019 puunmyyntituloista oli tilittämättä elokuun lopussa.

Puumalan kunta on alkuvuoden aikana myynyt yhden omakotitalotontin Kotiniemestä ja yhden teollisuustontin Oikotien laidasta.

Hurissalon ja Ryhälän yleiskaavapäivitykset ovat meneillään. Puumalan itäosien osayleiskaavan päivityksessä saatiin maanomistajilta kaavoituskorvauksia 33 300 euroa.

ASUMISPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Turvataan Puumalaan muuttaville ja puumalalaisille vuokra-asunnon tarvitseville viihtyisä ja turvallinen asumisvaihtoehto omistusasumiselle. Kunnan asukasluukuun nähden suurta vuokra-asuntokantaa pienennetään myymällä vuokralaisilta vapautuvia osakehuoneistoja. Kehitetään edelleen kausityöntekijöiden asumispalveluja mm. tarjoamalla edullista kesäaikaista asumista.

Toiminnan ja talouden toteuma: Asumispalvelujen toimintatuotot näyttävät ennusteen mukaan ylittyvän arvioidusta noin 12 %, koska asuntojen käyttöaste on noussut. Asuntojen käyttöaste on noin 91 %. Toimintakulut alittuvat noin 4 %.

RUOKAHUOLTO JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Palvelusuunnitelma: Ruokapalvelut tuottaa eri ikäisille, ruokapalveluja tarvitseville kuntalaisille joustavasti taloudellisesti ja hygieenisesti laadukkaita ruokapalveluja "vaarista vauvaan" -periaatteella. Lisäksi asiakkaiden tarvitsemat erikoisruokavaliot toteutetaan terveydenhoitajan tai lääkärin todistuksen perusteella. Ateriapalveluissa myös yksilölliset erikoistoiveet toteutetaan.

Puhtaanapitopalvelut tuottaa eri ikäisille siivouspalveluja tarvitseville kuntalaisille laadukasta puhtaanapitoa, ylläpitosiivouksia ja peruspesuja kunnan hallinnoimissa kiinteistöissä. Tavoitteena viihtyisät ja turvalliset toimitilat käyttäjille.

Toiminnan ja talouden toteuma: Ruokapalveluissa talouden toteuma 31.8.2019 tilanteessa näyttää toimintatuottojen osalta toteutuvan hieman talousarviota heikommin, alitusta n. 1 %, johtuen pääasiassa asiakkaiden lukumäärän vähenemisestä. Menopuoli on toteutunut lähes suunnitellusti, ylitystä 0,3 %.

Puhtaanapitopalveluissa toimintatuotot ovat toteutuneet hieman arvioitua heikommin, alitusta 0,7 %, johtuen Essoten puhtaanapitopalveluiden laskutussopimuksista. Laskutussopimuksia ei ole saatu useista neuvotteluista huolimatta sovittua siten, että Essoten maksuosuus kattaisi Essoten

Puumalassa hallinnoimien tilojen puhtaanapitopalveluiden mitoituksen mukaisen siivouskustannuksen.

Puhtaanapitopalveluissa toimintakulut ovat hieman alittuneet arvioidusta, alitusta 2,8 %.

INVESTOINTIOSA

Investoinnit yhteensä

9	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot	36 000	45 000	45 000	83 248,84	185,00
Toimintamenot	-649 887	-930 000	-955 000	-191 774,98	20,08
<i>Toimintakate</i>	-613 887	-885 000	-910 000	-108 526,14	11,93

Kunnanhallitus yhteensä

950	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		25 000	25 000	83 248,84	
Toimintamenot	-48 853	-350 000	-350 000	-10 548,24	3,01
<i>Toimintakate</i>	-48 853	-325 000	-325 000	72 700,60	-22,37

Yritystilojen saneeraus ja rakentaminen

9528	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2018
Toimintatulot					
Toimintamenot	-8 897	-20 000	-20 000	-2 563,24	12,82
<i>Toimintakate</i>	-8 897	-20 000	-20 000	-2 563,24	12,82

Vihreän hallin saneerausta.

Laajakaistahanke

9544	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot		-20 000	-20 000		
<i>Toimintakate</i>	0	-20 000	-20 000		

Maa-alueiden osto/myynti

9555	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot				83 248,84	
Toimintamenot		-250 000	-250 000		
<i>Toimintakate</i>	0	-250 000	-250 000	83 248,84	-33,30

Toteuma: Myyty yksi omakotitalo- ja yksi teollisuustontti.

Geopark

9557	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot		-10 000	-10 000		
<i>Toimintakate</i>		-10 000	-10 000		

Reitistöjen kehittäminen

9558	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		25 000	25 000		
Toimintamenot		-50 000	-50 000	-7 985,00	15,97
<i>Toimintakate</i>		-25 000	-25 000	-7 985,00	31,94

Toteuma: Kaivannon laavun rakennustarvikkeita ja eri ulkoilureittien opasteviitoituksia hankittu.

Wennon kunnostus

9572	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-30 511				
<i>Toimintakate</i>	-30 511				

Norppa II

9573	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-9 445				
<i>Toimintakate</i>	-9 445				

TEKNISTEN PALVELUJEN TOIMIALA**Teknisten palvelujen toimiala yhteensä**

980	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	KÄYTTÖ-% 2019
Toimintatulot	36 000	20 000	20 000	0,00	
Toimintamenot	-601 033	-580 000	-605 000	-181 226,74	29,95
<i>Toimintakate</i>	-565 033	-560 000	-585 000	-181 226,74	30,98

Jätehuolto

9810	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		0	0		
Toimintamenot		-200 000	-200 000	-33 445,34	16,72
<i>Toimintakate</i>	0	-200 000	-200 000	-33 445,34	16,72

Toteuma: Pienjäteaseman rakentaminen vauhdissa, ensimmäiset laskut maksettu.

Jääkiekkokaukalo/Tenniskenttä

9815	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		20 000	20 000		
Toimintamenot	-16 981	-70 000	-70 000		
<i>Toimintakate</i>	-16 981	-50 000	-50 000		

Toteuma: Tenniskentän/kaukalon saneeraustyöt aloitettu, kohde valmistuu syyskuussa, jonka jälkeen maksu yhdessä erässä.

Seniorikodit

9820	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-17 639	-20 000	-20 000	-17 576,56	87,88
<i>Toimintakate</i>	-17 639	-20 000	-20 000	-17 576,56	87,88

Toteuma: Yksi asunto saneerattu suunnitellusti.

Paloasema

9821	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-174 647				
<i>Toimintakate</i>	-174 647				

Palvelukeskus

9823	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-9 763	-15 000	-15 000	-6 792,31	45,28
<i>Toimintakate</i>	-9 763	-15 000	-15 000	-6 792,31	45,28

Toteuma: Koivurannan ruokailutilan lattia korjattu.

Hammashoitola

9824	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot		-15 000	-15 000	-8 190,84	54,61
<i>Toimintakate</i>	0	-15 000	-15 000	-8 190,84	54,61

Toteuma: Keittiökalusteet uusittu, keittiön asennettu uusi muovimatto , käytävien ja odotustilan seinät korjausmaalattu.

Sininen koulu/Päiväkoti

9826	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-19 944				
<i>Toimintakate</i>	-19 944				

Puumalan koulu

9827	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-57 432	-10 000	-10 000	-7 303,56	73,04
<i>Toimintakate</i>	-57 432	-10 000	-10 000	-7 303,56	73,04

Toteuma: Pyöräkatoksen laajennus tehty, samalla kunnostettiin piha-aitoja.

Urheiluhalli

9829	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot	36 000				
Toimintamenot	-110 075				
<i>Toimintakate</i>	-74 075				

Kadut, kirkonkylä

9831	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-108 764	-100 000	-100 000	-31 437,55	31,44
<i>Toimintakate</i>	-108 764	-100 000	-100 000	-31 437,55	31,44

Toteuma: Lehtokujan ja Sarkatien asfaltoinnit tehty. Peippotien saneerauksen tarjouskilpailu meneillään.

Teiden rakentaminen

9833	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		0	0	0,00	
Toimintamenot		-20 000	-20 000		0,00
<i>Toimintakate</i>	0	-20 000	-20 000	0,00	0,00

Toteuma: Pirttimäen metsätien rakentamisen tarjouskilpailu menossa.

Yleiset alueet

9834	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot		0	0		
Toimintamenot	-11 339	-20 000	-20 000		0,00
<i>Toimintakate</i>	-11 339	-20 000	-20 000	0,00	0,00

Kk satama-alue

9836	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-36 029	-50 000	-50 000	-16 526,70	33,05
<i>Toimintakate</i>	-36 029	-50 000	-50 000	-16 526,70	33,05

Toteuma: Satamatietä laajennusosa asfaltoitu. Venepuomeja uusittu.

Tori

9838	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot	-38 420				
<i>Toimintakate</i>	-38 420				

Kiinteistöhuolto/Pakettiauto

9841	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot		-45 000	-45 000	-30 110,48	66,91
<i>Toimintakate</i>	0	-45 000	-45 000	-30 110,48	66,91

Toteuma: Uusi varikon pakettiauto hankittu.

Kunnantalo

9843	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 31.08.2019	Käyttö-% 2019
Toimintatulot					
Toimintamenot		-15 000	-40 000	-29 843,40	74,61
<i>Toimintakate</i>	0	-15 000	-40 000	-29 843,40	74,61

Toteuma: Kunnantalon lukitusjärjestelmä uusittu, kunnantalon rakenteelliset sisäilmakorjaukset tehty.